

Hadithi

Kutoka kwa Warad, Mwandishi wa Al-Mughirah, amesema: Muawiya alimwandikia Al-Mughirah, Mwenyezi Mungu awe radhi nao wote wawili:

- 1 Niandikie uliyoyasikia kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu rehema na Amani zimshukie na akamwandikia:
- 2 Mtume wa Mwenyezi Mungu Swalla Allaahu alayhi wa sallam alikuwa akisema kila baada ya kila swala: “Hapana mungu ila Mwenyezi Mungu mmoja, Peke Yake, hana mshirika, ufalme ni wake, sifa njema ni zake, na Yeye ni Muweza wa yote.
- 3 Ewe Mwenyezi Mungu hakuna kizuizi kwa ulichotoa wala mtoaji kwa ulichokizuia.
- 4 Na hanufaishi mwenye utukufu, bali utukufu ni wako”
- 5 Na akamuandikia: “Alikuwa akiharamisha yaliyosemwa na kusengenya.
- 6 Kuuliza sana
- 7 Kupoteza pesa
- 8 Amekataza kuwaasi akina mama.
- 9 Mauaji ya watoto wachanga wa kike
- 10 Na kuzuia (kuwa na choyo) na kuchukua (kupenda kupewa)”⁽¹⁾.

1 Imepokewa na Al-Bukhari (7292) na Muslim (593).

Ayah

- ﴿Enyi mlio amini! Msiulize mambo ambayo mkidhihirishiwa yatakuchukizeni. Na mkiyauliza inapoteremshwa Qur'ani mtabainishiwa. Mwenyezi Mungu amesamehe hayo. Na Mwenyezi Mungu ni Mwenye maghfira Mpole (101) Waliyauliza hayo watu wa kabla yenu, kisha wakawa wenye kuyakataa.﴾ [Al-Maidah: 101, 102].
- ﴿Na Mola wako Mlezi ameamrisha kuwa msimuabudu yeyote ila Yeye tu, na wazazi wawili muwatendee wema. Mmoja wao akifikia uzee, naye yuko kwako, au wote wawili, basi usimwambie hata: Ah! Wala usiwakemee. Na sema nao kwa msemu wa hishima (23) Na uwainamishie bawa la unyenyekevu kwa kuwaonea huruma. Na useme: Mola wangu Mlezi! Warehemu kama walivyonilea utotoni.﴾ [Al-Isra: 23, 24].
- ﴿Siku ambayo kwamba mali hayatofaa kitu wala wana (88) Isipokuwa mwenye kumjia Mwenyezi Mungu na moyo safi.﴾ [Ash-Shuaraa: 88, 89].
- ﴿Rehema ambayo Mwenyezi Mungu anawafungulia watu hapana wa kuizuia. Na anayo izuia hapana wa kuipeleka isipo kuwa Yeye. Naye ndiye Mwenye nguvu, Mwenye hikima.﴾ [Faatir: 2].
- ﴿Na Akasema Mwenyezi Mungu mtukufu Hatamki neno ila karibu yake yupo mwangalizi tayari.﴾ [Qaaf: 18].
- ﴿Na msichana aliyelikwa hai atapoulizwa (8) Kwa kosa gani aliuliwa.﴾ [At-Takweer: 8, 9].

Msimulizi

Ni: Al-Mughirah bin Shu'bah bin Abi Amer bin Masoud Al-Thaqafi, Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, Abu Issa, sahaba mkubwa, aliyasilimu mwaka wa vita ya handaki, na akashuhudia Al-Hudaybiyah, na alisifika kwa werevu. Umar ibn al-Khattab, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, akamteua kuwa kamanda mkuu wa Basra, kisha Kufa, na alishuhudia al-Yamama na kufunguliwa kwa mji wa al-Sham, na jicho lake likaondoka huko Yarmouk. Alishuhudia Al-Qadisiyah na wengineo. Alifariki mwaka wa 50 Hijiria, na alikuwa Amir wa Kufa kwa Muawiyah bin Abi Sufyan, Mwenyezi Mungu awe radhi nao ⁽¹⁾

Muhtasari

Al-Mughira, Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, amesema kuwa Mtume rehema na amani ziwe juu yake alikuwa akisema utajo huu baada ya swala, na yale yaliyohifadhiwa kutoka kwake, rehema na amani ziwe juu yake; ni kuwa amekataza kuongea yasiyofaa, na kuuliza sana yasiyohitajika, na kufuja pesa katika madhambi na israfu katika mambo yanayoruhusiwa, kama vile alivyoharamisha uasi, mauaji ya watoto wa kike, na kuchukua kisichokua chako na kuzuia kile unachopaswa kutoa.

1 Rejea ufafanuzi wake: “Ma'rifat al-Sahaba” cha Abu Naim (5/2582), “Al-Isti'ab fi Ma'rifat al-Ashab” cha Ibn Abd al-Barr (4/1445), “Asad al-Ghaba fi Ma'rifat al-Sahaba” cha Ibn al-Athir (53/238).

Ufahamu

1

Muawiya, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, alikuwa na shauku kubwa ya kupata Hadithi za Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam, akamuandikia wakala wake Mughirah, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, akimtaka ampelekee baadhi ya yale aliyoyasikia kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu rehema na Amani ziwe juu yake.

2

Al-Mughira, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, akamwandikia kuwa Mtume, swallallahu alayhi wa sallam, alikuwa akipenda sana kusema kila baada ya swala: “Hapana mungu ila Mwenyezi Mungu peke yake, hana mshirika, Ufalme ni wake, na sifa njema ni zake, naye ni muweza wa kila kitu.”

Maana ya dua hiyo ni kuwa hapana mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu pekee, kwani ufalme kamili uko mkononi mwake, ametakasika, ana ufalme wa dunia na Akhera, na ana kila aina ya sifa. kwani Yeye pekee ndiye anayestahiki hayo, na Yeye ndiye Mwenye uweza asiyeshindwa kitu. Ana uweza wa dhahiri na uliofichika mbinguni na ardhini.

3

Kisha husema: “Ewe Mwenyezi Mungu, hakuna kizuizi kwa ulichotoa, wala hakuna mtoaji kwa ulichomzuilia.” Hakuna anayepinga kitendo Chako, na hakuna awezaye kuzuia ulichoamuru, au kuondoa uliyoyazuia. Akasema Mwenyezi Mungu: “Rehema ambayo Mwenyezi Mungu anawafungulia watu hapana wa kuizuia. Na anayoizuia hapana wa kuipeleka isipokuwa Yeye. Naye ndiye Mwenye nguvu, Mwenye hikima” [Faatir: 2].

4

Na akamalizia dua yake kwa kusema: “Hatafaidika mwenye utukufu kwa utukufu wake kutokana na Mwenyezi mtukufu” Na katika ibara hiyo kuna kutanguliza na kuchelewesha, na haki yake: “Na utukufu hautamfaa mtu.” Yaani: Mali haimnufaishi mwenye nayo kutokana na Allah, na mwenye bahati hafaidiki na hatima yake kutokana na hatima yako, au kumuepusha na adhabu ya Mwenyezi Mungu. Hakuna kitakachomnufaisha mtu ila kazi yake na imani yake, na kwamba Mwenyezi Mungu Mtukufu atamfunika mja kwa rehema yake, na hili ni sambamba na kauli yake: “Siku ambayo kwamba mali hayatofaa kitu wala wana (88) Isipo kuwa mwenye kumjia Mwenyezi Mungu na moyo safi” [Ash-Shuaraa: 88, 89].

5

Kisha Al-Mughira, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, akaandika kuwa Mtume, rehema na amani ziwe juu yake, alikuwa akikataza kuzungumza sana kwa njia isiyo na manufaa, kwa sababu kuuachia ulimi ni njia ya kuzama katika heshima za watu, na ndio maana akasema: “Mwenye kumuamini Mwenyezi Mungu na Siku ya Mwisho, basi na aseme mema au anyamaze” ⁽¹⁾

6

Pia amekataza kuuliza maswali mengi, ambayo ni pale mtu anapouliza maswali yasiyo na faida. Kama kuuliza juu ya mambo ambayo hayajatokea. Pia inaingia katika kuuliza sana, watu wanaouliza juu ya hali zao hadi kupata aibu juu ya kile wanachotaka kuficha, na inawezekana kwamba kinachokusudiwa ni kuwaomba omba watu pesa ⁽²⁾

1 Imepokewa na Al-Bukhari (6019) na Muslim (48).

2 “Mashariq al-Anwar ‘ala Sihah al-Athar” cha Jaji Ayyad (2/201).

7

Akawakataza kufuja pesa. Kwa kutumia katika vitu vilivyoharamishwa, au kupindukia mipaka katika yale yanayoruhusiwa, kama vile chakula, vinywaji, mavazi na mengineyo, Mwenyezi Mungu Mtukufu amesema: “Na kuleni na kunyweni wala msifanye israfu, hakika Yeye hawapendi wafanyao israfu” [Al-A’raf: 31].

8

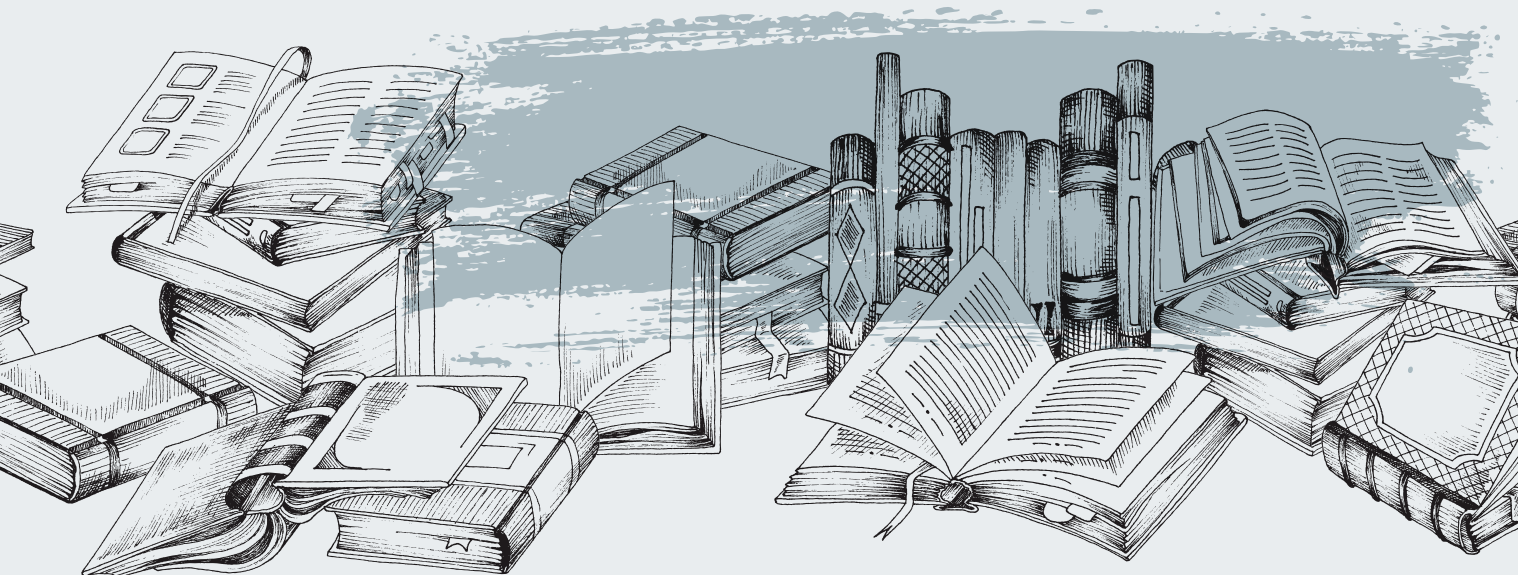
Pia amekataza kuwaasi baba na mama, kuwaudhi, kupuuza haki zao, na kuwadhulumu, amewateua mama kwa haki zao kubwa. Uadilifu wa mama unatangulia juu ya uadilifu wa baba, na kwa sababu wanawake ni dhaifu kuliko wanaume, uasi wao una kasi zaidi kuliko uasi wa baba.

9

Vile vile ameharamisha mauaji ya watoto wa kike kuwazika wakiwa hai kama ilivyokuwa desturi ya watu wa kabla ya Uislamu kwa chuki na tamaa kwa wasichana. Ambapo wanafikiria kwamba msichana huleta aibu, Mwenyezi Mungu alisema: “Na mmoja wao akibashiriwa kwa msichana, uso wake unasawijika, naye kajaa chuki (58) Anajificha asionekane na watu kwa ubaya wa aliyobashiriwa! Je,akae naye juu ya fedheha hiyo au amfukie udongoni? Tazama uovu wa wanavyohukumu” [An-Nahl: 58, 59]

10

Amekataza mtu kukatalia mambo ambayo yanakuwajibikia katika mali, maneno, vitendo, au maadili, na kuomba asichoruhusiwa kukichukua ⁽¹⁾ Hii ni moja ya aina mbaya zaidi za uchoyo. Ambapo mtu ana nia ya kuchukua kile ambacho si haki yake, na anazuia kuwapa wengine kile wanachostahiki kwa mujibu wa sharia.

1 “alkashif ean haqayiq alsanan”cha Al-Tibi (10/ 3157).

Mafunzo

1

Tazama jinsi Maswahabah walivyokuwa wakijishughulisha na kutafuta elimu na kuhifadhi Hadith, Huyu ni Muawiya, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, pamoja na kujishughulisha na ukhalifa na mambo ya utawala. Hakusahau sehemu yake ya mambo ya dini na elimu ya hukumu. Usikate tamaa katika kutafuta maarifa.

2

Maswahaba, Mwenyezi Mungu awe radhi nao, walijitahidi kuhifadhi na kuwasilisha Hadithi za Mtume, rehema na amani zimshukie, kwani wao ni watu wa fadhila na elimu. Kila Muislamu anapaswa kuwaheshimu na kuwathamini, na kufumbia macho yaliyotokea baina yao katika mambo ya kidunia.

3

Hakikisha kwamba unahitimisha sala yako kwa nyiradi za sala zinazojulikana sana, ikiwa ni pamoja na dhikri hii: “Hapana mungu ila Mwenyezi Mungu, Peke Yake, hana mshirika, ufalme ni wake, na sifa njema ni zake, na Yeye ni Muweza wa kila kitu. Ewe Mwenyezi Mungu hakuna wa kuzuia kwa ulichotoa wala mtoaji kwa ulichokizuia. Na hatafaidika mwenye utukufu kwa utukufu wake kutokana na Mwenyezi Mungu mtukufu.

4

Kuwa na niya njema kwa Mwenyezi Mungu na umtegemee Yeye, kwani hakuna awezaye kuzuia aliyoyaweka, wala kuyatenda asiyoyaandika.

5

Jihadhari na kukata tamaa na rehema ya Mwenyezi Mungu, na wala usifadhaike kwa yale yanayokusibu kwa amri ya Mwenyezi Mungu, kwani yale yaliyokukosa si ya kukupata, na yaliyokusibu si ya kukukosa.

6

Hakuna kitakachokufaa ila matendo yako, si nasaba, wala mali, wala nguvu, wala bahati, havitakufaa kitu kwa Mwenyezi Mungu.

7

Usizungumze mambo ambayo hayana maana. Ulimi ndio chanzo cha maangamizo. Abu Bakr Al-Siddiq, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, alikuwa akishikilia ulimi wake na kusema: “Hakika kiungo hiki kimeniingiza sehemu hatari”⁽¹⁾

8

Fikiri juu ya kile unachokisema kabla ya ulimi wako kukitamka; Shumait bin Ajlan, Mwenyezi Mungu amrehemu, alisema: “Ewe mwana wa Aadam, kuwa kwako kimya, ndio kusalimika, basi ukisema, jihadhari ima kwa faida yako au dhidi yako kwa hasara”⁽²⁾

9

Amesema Omar Ibn Al-Khattab: “Mwenye kusema mengi makosa huwa mengi pia, na mwenye kukosea sana dhambi zake huwa nyingi, na mwenye dhambi nyingi, moto unamstahili zaidi”⁽³⁾

1 “Jami’ al-’Ulum wa’l-Hukam” cha Ibn Rajab (1/ 340).

2 “Jami’ al-’Ulum wa’l-Hukam” cha Ibn Rajab (1/ 340).

3 “Jami’ al-’Ulum wa’l-Hukam” cha Ibn Rajab (1/ 339).

10 Usiulize yasiyokuhusu; Ikiwa swali ni juu ya jambo linalohusiana na dini, basi usiulize juu ya yale ambayo hayana faida hataukiujua, kama vile kuuliza juu ya mambo ambayo hayajatokea, au juu ya yale ambayo hayamnufaishi au kumdhuru mmiliki, na kuwa mwangalifu kuuliza nini kitakunufaisha duniani na Akhera.

11 Usiweke uzito kwa yeyote kumuuliza kuhusu hali yake na kuiambia familia yake mambo ambayo hupaswi kuyajua ila kufichua siri za nyumba yake.

12 Sio ubadhirifu wa fedha kuzitumia katika haki na utiifu; Abu Bakr, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, alizitumia pesa zake zote katika njia ya Mwenyezi Mungu, na Omar, Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, alitumia nusu ya fedha yake, na haikufujwa.

13 Haikatazwi kwa Muislamu kutoa pesa kwa starehe na mambo ya kheri. Bali imeharamishwa kufuja na kupindukia katika mambo ya haramu.

14 Usiwe muasi kamwe; Adhabu yake itaharakishwa duniani kabla ya Akhera.

15 Ikiwa kuwaasi wazazi kumekatazwa, basi kumuasi mama ni haramu zaidi, basi usikubali upole na udhaifu wake ukupelekee kumuasi.

16 Mwenyezi Mungu Mtukufu ameharamisha kumuua msichana na kumzika akiwa hai kwa kuogopa umasikini au fedheha. Lakini ni wajibu wa baba ni kumlea malezi bora kabisa, na imeharamishwa kupora haki zake na kumdhulumu mirathi yake.

17 Timiza wajibu wako, wala usiwe bakhili.

18 Jihadhari na kutamani walichonacho wengine, ridhika na Alichokugawia Mwenyezi Mungu, utakuwa tajiri zaidi katika watu.

